

3.7.2017

Keravan kaupunki kaupunkisuunnittelu
PL 123
04201 KERAVA

Keski-Uudenmaan maakuntamuseon lausunto Keravan Keravanjoen yhtenäiskoulun asemakaavan muutosehdotuksesta (2327)

HEL 2017-006779 T 10 03 03

Keravan kaupungin maankäyttöpalvelut on ilmoittanut Keravan 4. Keskuksen kaupunginosan korttelia 240 ja sen viereisiä katu- ja virkistysalueita koskevan Keravanjoen yhtenäiskoulun asemakaavan muutosehdotuksen (2327) nähtävillä olosti. Keski-Uudenmaan maakuntamuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuurihistorian ja rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseo on 13.12.2016 antanut lausuntonsa Keravanjoen yhtenäiskoulun asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa. Lausunnossaan maakuntamuseo viittasi Keravan kaupunginhallituksen tekemään päätökseen 23.1.2006 / 32 § Keravan merkittävien rakennus- ja kulttuurihistoriallisten kohteiden suojelemisen tavoitteesta asemakaavoituksen yhteydessä. Tämän päätöksen nojalla suunnittelualueella sijaitsevan Lapilan koulun suojeleminen ja säilyttäminen eivät olleet asemakaavan muutoksen lähtökohtana, vaan tavoitteeksi oli asetettu riittävän kokoisen korttelialueen ja rakennusosikeuden osoittaminen uudelle Keravanjoen yhtenäiskoululle. Lausunnossaan maakuntamuseo huomautti, että Keravan rakennuskulttuurin inventointi ja kaupunginhallituksen suojelematta jättämisen päätös ovat yli kymmenen vuotta vanhoja. Tällä välin 1970-luvun ja sitä nuoremman rakennusperinnön suojelukysymykset ja säilyttäminen ovat yleisesti nousseet esiin ja edenneet. Maakuntamuseo korosti, että osana kerroksista ja muuttuvaa kaupunkirakennetta myös Keravan 1970-luvulta alkavan kaupunkiajan rakentamisen vaiheiden säilyttäminen on tärkeä osa Keravan historiaa ja ominaisuutta. Maisemallisista lähtökohdista ajatellen maakuntamuseo piti kuitenkin mahdollisena asemakaavamuutoksen tavoitteeksi asetetun riittävän kokoisen koulutoi-

3.7.2017

mintaan osoitetun korttelialueen sijoittamista suunnittelualueelle, kunhan rakennus korkeudeltaan ja materiaaleiltaan ja värykseltään sovitetaan maisemallisesti arvokkaaseen Keravanjoen jokilaakson maisemaan. Lisäksi maakuntamuseo esitti, että ennen kuin Keravanjoen yhtenäiskoulun rakentamisen mahdollistavaa asemakaavamuutosta viedään eteenpäin, tulee tarkemmin selvittää Lapilan koulun kulttuurihistorialliset arvot ja kunto sekä säilyttämismahdollisuus osana tulevaa yhtenäiskoulua.

Asemakaavan valmisteluaineistossa on mukana Lapilan koulun Rakennetekninen kuntotutkimus (Raksystems Anticimex Insinööritoimisto Oy 27.11.2014) ja Lapilan koulun Rakennushistoriallinen selvitys (Sweco Ympäristö Oy 11.5.2017). Kuntotutkimuksessa on todettu koulurakennuksen olevan rakenteiltaan kohtuullisessa kunnossa, mutta ilmanvaihtoa pidetään puutteellisena. Rakennushistoriallisen selvityksen mukaan koulurakennus edustaa arkkitehtuuriltaan ja ominaispiirteiltään sekä tilajaoiltaan tyypillistä aikansa tuotetta. Koulurakennuksella ei nähdä olevan erityistä suhdetta ympäristöönsä. Rakennuksen katsotaan soveltuvan nykyisiin ylä- ja alakoulujen opetussuunnitelmiin heikosti tilojen huonon muunneltavuuden vuoksi. Maakuntamuseon näkemyksen mukaan rakennushistoriallinen selvitys on niukka ja vaatimaton. Maakuntamuseo ei kuitenkaan katso, että sillä olisi perusteita lähteä esittämään Lapilan koululle asemakaavallista suojelua.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on siis mahdollistaa Keravanjoen yhtenäiskoulun rakentaminen Lapilan koulun tontille. Yhtenäiskoulun rakennussuunnittelua ei ole vielä aloitettu ja sen vuoksi kaavaratkaisun halutaan olevan joustava. Nyt esillä olevassa Keravanjoen yhtenäiskoulun asemakaavan muutosehdotuksessa sekä Lapilan koulu että sen viereiset koulun ja päiväkodin käytössä olevat rakennukset sijaitsevat yleisten rakennusten korttelialueella Y-16, sen ohjeellisella leikki- ja oleskelualueeksi varatulla alueen osalla. Varsinainen rakennusala sijaitsee niiden itäpuolella ja leikkialuetta reunustavat pohjois- ja eteläpuolella ohjeelliset pysäköimispaikat. Yleisten rakennusten korttelialueelle ei ole annettu muuta sen ulkoasuun vaikuttavaa määräystä kuin rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurin sallittu kerrosluku III. Keravanjoen jokilaakson ja edellä mainitun korttelialueen väliin ja myös joen itäpuolelle on määritelty suojaviheralueet, mitä maakuntamuseo pitää hyvänä ja tärkeänä siirtymävyöhykkeenä. Kaavaehdotuksessa Lapilan koulua ei siis ole esitetty suojeltavaksi ja säilytettäväksi, mutta kaavaselostuksen mukaan Keravan kaupunki tutkii koululle muita käyttömahdollisuuksia. Yleensä rakennuksen arkkitehtuurin säilymisen kannalta alkuperäinen käyttö olisi paras vaihtoehto. Koska koulun toiminnot tullaan sijoittamaan uudisrakennukseen, pitää maakuntamuseo kui-

3.7.2017

tenkin hyvänä ja toivottavana ratkaisuna Lapilan koulurakennuksen säilymistä myös uudessa käytössä.

Edellä mainittuun viitaten maakuntamuseo katsoo, että sen esittämät selvitykset Lapilan koulun rakennusteknisestä kunnosta ja rakennushistoriasta on teetetty asemakaavatyön aineistoksi. Varsinaisesti ratkaisevasti uutta ja uusia johtopäätöksiä edellyttävää tietoa ei selvityksistä noussut. Keravanjoen yhtenäiskoulun uusi koulurakennus tulee sijoittumaan melko avoimeen ja väljään maisemaan Lapilan 1960-luvun tasokkaasti toteutetun kerrostaloalueen eli Keravan rakennuskulttuurin inventointi ja kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmassa (Keravan kaupunki & Arkkitehtitoimisto Lehto Peltonen Valkama, 2003) arvoitetun metsälähiön ja Keravanjokilaakson väliselle vyöhykkeelle, mikä asettaa haasteita ja tavoitteita tulevan koulurakennuksen arkkitehtuurin laadulle ja ominaispiirteille. Maakuntamuseo toivoo, että myös Lapilan koululle löytyy uutta käyttöä tässä kerroksisessa kokonaisuudessa ja se jää edustamaan alueen 1970-luvun rakennusvaihetta. Keski-Uudenmaan maakuntamuseolla ei ole muuta huomautettavaa Keravanjoen yhtenäiskoulun asemakaavan muutosehdotuksesta.

Arkeologisen kulttuuriperinnön vaalimisen näkökulmasta lausuntonsa antaa Museovirasto.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501
anne.salminen(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Tiedoksi

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus